



Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Directie Inhoud**

aan De leden van de vaste Commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport

datum 25 maart 2025

Betreffende wetsvoorstel:

36516

Wijziging van de Wet veiligheid en kwaliteit lichaamsmateriaal, de Wet op de orgaandonatie en enkele andere wetten in verband met ontwikkelingen in de lichaamsmateriaaldonatiepraktijk (Wet actualisering lichaamsmateriaalwetgeving)

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 25 maart 2025 aangenomen door de Tweede Kamer.

Voor: SP, GroenLinks-PvdA, Volt, D66, NSC, ChristenUnie, SGP, CDA, VVD, BBB, JA21, FVD en PVV.

Tegen: PvdD en DENK.

Aangenomen amendementen

Artikel I, onderdeel J, wijziging

14 (Slagt-Tichelman en White) over een meldpunt voor de openbare lichamen BES

Het onderhavige wetsvoorstel behelst enkele wijzigingen met betrekking tot veiligheidswaarborgen van zowel donoren als patiënten en het tegengaan van illegale handel. Het wetsvoorstel ziet toe op de inrichting van het meldpunt orgaanhandel, welke als doel heeft om aan de hand van de via het meldpunt verkregen gegevens beleid te kunnen vormen gericht op het tegengaan van illegale orgaanhandel. Het meldpunt zal gegevens verwerken over internationaal reisgedrag van ontvangers met het oog op het ondergaan van een orgaantransplantatie. Door het verzamelen en internationaal delen van gegevens kan meer zicht worden verkregen op met orgaantransplantaties verband houdende reisbewegingen en kan beleidsmatig beter gestuurd worden op het tegengaan van illegale orgaanhandel.

Het onderhavige wetsvoorstel zal echter niet van toepassing zijn in Caribisch Nederland en hiermee zal ook het meldpunt niet van toepassing zijn van Caribisch Nederland. De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport gaf namelijk in het debat over de actualisering van de lichaamsmateriaalwetgeving aan dat de meldplicht alleen geldt op het moment dat inwoners van de BES-eilanden naar Europees Nederland reizen voor lichaamsmateriaal. In Caribisch Nederland zijn er geen weefselbanken en zijn patiënten genoodzaakt om naar andere landen te reizen indien zij dergelijke behandelingen nodig hebben. Daardoor acht het kabinet het ook niet noodzakelijk om een meldpunt op te richten voor Caribisch Nederland.

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.



datum 25 maart 2025

blad 2

Er geldt echter het principe van “comply or explain”. Alle Europees-Nederlandse regelgeving is van toepassing in Caribisch Nederland, tenzij er gronden zijn om dat niet te doen. Inwoners van Caribisch Nederland hebben echter recht op dezelfde bescherming als Europees-Nederlandse inwoners. Gelet op het feit dat inwoners van Caribisch Nederland sowieso naar het buitenland moeten reizen voor een orgaantransplantatie of ander lichaamsmateriaal zijn zij potentieel extra gevoelig voor wanpraktijken en illegale orgaanhandel. Het meldpunt is gericht op het vergroten van de veiligheid van zowel patiënten als donoren: door het niet invoeren van de meldplicht in Caribisch Nederland ontstaat er een gat in de informatie omtrent internationaal reisgedrag van ontvangers met het oog op het ondergaan van een orgaantransplantatie en hiermee verliezen we potentieel ook zicht op een deel van de illegale handel. Inwoners van Caribisch Nederland verdienen echter dezelfde mate van veiligheid als Europees-Nederlandse inwoners.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, ChristenUnie, SGP, CDA, VVD, BBB en FVD.

Artikel I, onderdeel L, invoeging

9→16 (Krul en Dobbe) over handhaving van het winstverbod voor instellingen die lichaamsmateriaal verkrijgen als grondstof voor verdere vervaardiging als geneesmiddel of medisch hulpmiddel

Het onderhavige wetsvoorstel behelst enkele wijzigingen met betrekking tot het winstuitkeringsverbod voor instellingen die handelingen verrichten met lichaamsmateriaal. Blijkens de toelichting wordt het winstverbod op enkele punten aangescherpt, en op enkele punten juist opgeheven. Specifiek wordt voorgesteld om het winstverbod op te heffen voor weefselinstellingen die lichaamsmateriaal verkrijgen dat wordt gebruikt als grondstof voor verdere vervaardiging als geneesmiddel of medisch hulpmiddel. Hiermee wordt met name gedoeld op fabrikanten van ATMP-producten; geneesmiddelen voor geavanceerde therapie.

Uit de toelichting blijkt onvoldoende waarom deze uitzondering noodzakelijk is. Er wordt geconstateerd dat innovaties zorgen voor een groei aan toepassingsmogelijkheden van lichaamsmateriaal en daarmee ook voor een toename aan commerciële activiteiten in de lichaamsmateriaalsector. Hierbij wordt terecht de zorg uitgesproken dat dit zorgt voor frictie met het van oudsher not-for-profit karakter van de lichaamsmateriaalwetgeving. Het doneren van lichaamsmateriaal is iets zeer persoonlijks. Het is belangrijk dat donatie een altruïstische daad is en blijft, en dat financiële afwegingen geen rol spelen bij de vraag om al dan niet te doneren. Het opheffen van het winstverbod kan dit principe uithollen, omdat er voor producenten van ATMP's een financiële prikkel kan zijn om lichaamsmateriaal te verkrijgen.

Het wetsvoorstel onderbouwt onvoldoende waarom deze uitzondering op het winstverbod noodzakelijk is vanuit het oogpunt van innovatie. De academische wereld levert op dit moment de grootste bijdrage aan de ontwikkeling van ATMP's, zoals onder andere ook door Sanquin wordt gesteld. Ook stichting TRIP ziet het risico dat commerciële bedrijven er op deze manier baat bij krijgen om zelf lichaamsmateriaal te verkrijgen en dat daarmee de donorveiligheid in het gedrang komt. Daarom is het voorstel om deze uitzondering te schrappen.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, ChristenUnie, CDA, FVD en PVV.

Verworpen amendement

Artikel I, onderdeel J, wijziging

7→8 (Knops) over het slechts na toestemming verstrekken van herleidbare patiëntgegevens

Met deze wetswijziging wordt ter bestrijding van illegale orgaanhandel een nieuw, nationaal meldpunt ingesteld, dat wordt belegd bij het orgaancentrum. Wanneer een in Nederland woonachtige persoon naar het buitenland is afgereisd voor het ondergaan van een orgaantransplantatie, is de zorgverlener in Nederland verplicht hier melding van te



datum 25 maart 2025

blad 3

maken. De zorgverlener verstrekt aan de hand van een vragenlijst informatie over (a) de datum van de orgaantransplantatie, (b) het orgaantype, (c) de locatie waar de orgaantransplantatie heeft plaatsgevonden, (d) of de ontvanger voor het verkrijgen van een orgaan is doorverwezen door een zorgverlener en (e) het type donor. Deze informatie wordt momenteel aldoor het bestaande meldpunt orgaanhandel, ondergebracht bij de stichting TRIP, gevraagd en is *niet* herleidbaar tot een persoon. Echter, de bij het nieuwe meldpunt te hanteren vragenlijst omvat ook informatie over geslacht, leeftijd, bloedgroep, Burgerservicenummer(optioneel) etc. Deze verdergaande informatie is *wel* herleidbaar tot eenpersoon; volledige anonimiteit kan hier niet worden gegarandeerd. De facto betreft het hier de verwerking van persoonsgegevens, waaronder medische informatie. Artsenfederatie KNMG stelt dat sprake kan zijn van het doorbreken van het medisch beroepsgeheim. Met dit amendement wordt geregeld dat gegevens – anders dan hierboven genoemd onder a t/m e – pas worden verstrekt na toestemming van de patiënt.
Verworpen. Voor: DENK, NSC, FVD en PVV.

Moties

10 (Krul) over een verbod op de commerciële handel in gedoneerde lichaamsdelen
Aangehouden.

11 (Daniëlle Jansen) over een optimale beveiliging van persoonsgegevens
Met algemene stemmen aangenomen.

12 (Slagt-Tichelman) over de informatiepositie van zorgverleners in het buitenland versterken
Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, ChristenUnie, SGP, CDA, BBB, JA21 en FVD.

13 (Slagt-Tichelman en Krul) over uitspreken dat er duidelijkheid moet komen over de ratificatie van het verdrag tegen de handel in menselijke organen
Met algemene stemmen aangenomen.